

Vyučovací předmět: **HUDEBNÍ VÝCHOVA**

A. Charakteristika vyučovacího předmětu.

a) Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Cílem hudební výchovy je rozvíjet u dětí kladný vztah k hudbě, a to především zpěvem a poslechem hudby.

Vokální činnosti:

Hudební cítění probouzíme u dětí především zpěvem, neboť při něm je žák aktivní. Dbáme individuálních zvláštností dětského hlasu, vedeme žáky k tomu, aby zpívali čistě, lehce a bez křiku. Písňe vybíráme tak, aby byly pro děti přitažlivé a zároveň napomáhaly hlasovému výcviku. V každém ročníku si žáci osvojí z paměti alespoň 10 písni. Žáci se také učí orientaci v notovém zápisu písňe.

Instrumentální činnosti:

Kromě pěveckých dovedností rozvíjíme u dětí také smysl pro rytmus. K tomu používáme jednoduché rytmické nástroje Orffova instrumentáře (bubínek, tamburína, činely, triangel apod.).

Hudebně pohybové činnosti:

Žáci se učí taktování, pohybovému vyjádření poslouchané hudby, seznamují se s jednoduchými tanečními kroky.

Poslechové činnosti:

Poslechem vhodných skladeb se žáci učí hudbu citově prožívat a soustředit se. Přitom vedeme žáky k tomu, aby vyjadřovali své dojmy z poslechu hudebních skladeb. Dbáme o to, aby děti získaly povědomí o nejznámějších hudebních skladatelích, o různých hudebních stylech a žánrech.

Hudební nauka:

V průběhu výuky hudební výchovy na 1. stupni se žáci seznamují s rytmickým a notovým záznamem melodie a základními hudebními pojmy.

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Mediální výchova

b) Výchové a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence	V tomto předmětu budou učitelé pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí využívat zejména tyto strategie:
Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> ➤ používat pozitivní motivaci pro vytváření trvalého zájmu o hudbu ➤ nabízet žákům dostatek hudebně pohybových aktivit pro získání a rozvoj hudebně pohybových dovedností ➤ podporovat účast žáků v pěveckých a hudebních soutěžích
Kompetence k řešení problému	<ul style="list-style-type: none"> ➤ podněcovat žáky k samostatné orientaci v notovém zápisu, k řešení hudebních hádanek a k ověřování jejich správnosti
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vybízet žáky k prezentaci hry na hudební nástroje ve škole a na veřejnosti a podporovat jejich vystoupení ➤ motivovat žáky k účasti na pěveckých přehlídkách
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> ➤ posilovat sebedůvěru žáka v hudebním projevu ➤ společně s žáky vytvářet pozitivní školní a třídní klima zařazováním hudebních chvil do výuky
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> ➤ podporovat účast žáků na koncertech a jiných kulturních akcích ➤ vést žáky k respektování rozdílů mezi lidmi a kulturami ➤ rozvíjet pozitivní postoj k našemu kulturnímu dědictví ➤ žákům vštěpovat společenské normy chování nejen na kulturních akcích
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> ➤ doplňovat výuku o koncerty ➤ upevňovat obecné zásady hlasové hygieny, kulturních a společenských hodnot

B. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ročník

Tematický okruh: Vokální, instrumentální, poslechové a hudebně pohybové činnosti		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata (PT) Mezipředmětové vztahy (MV) Evaluační nástroje (E)
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ správně dýchá, zřetelně vyslovuje, uvolněně zpívá ➤ rytmizuje jednoduchá slovní spojení, říkadla ➤ rozliší zvuk a tón, hlas mluvený a zpívaný ➤ rozpozná některé hudební nástroje (klavír, housle, kytara, flétna) ➤ při poslechu pozná hymnu České republiky ➤ doprovodí zpěv hrou na jednoduché rytmické nástroje ➤ vyjadřuje hudbu pohybem 	<ul style="list-style-type: none"> • vokální činnosti: • dechová a hlasová cvičení • rytmická cvičení • poslechové činnosti • instrumentální činnosti • hudebně – pohybové činnosti • taktování (2/4 takt) • pohybový doprovod znějící hudby • správné držení těla • jednoduché taneční hry • chůze, pochod 	<p>PT: <u>Osobnostní a sociální výchova</u> - rozvoj schopnosti poznávání</p> <p>MV: <u>Český jazyk</u> Správná výslovnost Recitace</p> <p><u>Tělesná výchova</u> Pohybové činnosti – správné držení těla, chůze</p> <p>E: <u>Pozorování žáka</u> – při zpěvu ve skupině, samostatně, při tanečních hrách <u>Autoevaluace</u> žáka – sebehodnocení vlastní práce, co se mu podařilo, na co se zaměřit</p>
➤ výstupy z RVP ➤ výstupy školy		

2. ročník

Tématický okruh: Vokální, instrumentální, poslechové a hudebně pohybové činnosti		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata (PT) Mezipředmětové vztahy (MV) Evaluační nástroje (E)
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ automatizuje dechová, hlasová a rytmická cvičení z 1. ročníku ➤ pozvolna rozšiřuje svůj hlasový rozsah podle individuálních dispozic ➤ rozliší kvality tónů: tón dlouhý – krátký hluboko – vysoko silně – slabě pomalu – rychle vesele – smutně ➤ při poslechu rozliší další hudební nástroje (trubka, klarinet, buben) ➤ rozliší umělou a lidovou píseň ➤ rozpozná vzestupnou a sestupnou melodii ➤ rozlišuje noty, pomlky, takty, houslový klíč, notovou osnovu <ul style="list-style-type: none"> ✓ využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře ➤ procvičuje již osvojené pohybové činnosti ➤ osvojí si poskok, přeměnný krok 	<ul style="list-style-type: none"> • vokální činnosti • poslechové činnosti • hudební nauka • instrumentální činnosti - rytmizace, hudební hry (otázka – odpověď) • hudebně – pohybové činnosti 	<p>PT: <u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj – poznávání, paměti a soustředění</p> <p>MV: <u>Prvouka</u> Rozlišování pojmů – dlouhý, krátký – silný, slabý apod.</p> <p>E: <u>Pozorování žáka</u> – při zpěvu, poslechu, instrumentálních a pohybových činnostech <u>Autoevaluace</u> – sebehodnocení vlastní práce, na co se zaměřit, co se podařilo</p>

➤ výstupy z RVP	➤ výstupy školy
-----------------	-----------------

3. ročník**Tématický okruh: Vokální, instrumentální, poslechové a hudebně pohybové činnosti**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata (PT) Mezipředmětové vztahy (MV) Evaluační nástroje (E)
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase ✓ rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální ➤ pozná hudbu zábavnou, slavnostní, vážnou ➤ poslechem rozezná další hudební nástroje (klarinet, lesní roh, flétna) ➤ pozná B. Smetanu a A. Dvořáka ➤ vyjmenuje některá díla B. Smetany a A. Dvořáka <ul style="list-style-type: none"> ✓ rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby ➤ rozliší a napíše notu celou, půlovou, čtvrtovou, podle zápisu not pozná stoupavou a klesavou melodii ➤ rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, 	<ul style="list-style-type: none"> • vokální činnosti • hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď) • poslechové činnosti • hudební nauka 	<p>PT: <u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj – poznávání, paměti a soustředění</p> <p>MV: <u>Český jazyk</u> Recitace <u>Výtvarná výchova</u> Ilustrace písní</p> <p>E: <u>Pozorování žáka</u> při všech činnostech <u>Autoevaluace</u> – sebehodnocení – jak pracoval, co se povedlo, v čem se má zlepšit</p>

<p>žest'ové a uvede příklad</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ doprovází na rytmické nástroje, reprodukuje jednoduché skladbičky pomocí nástrojů Orffova instrumentáře ➤ zdokonaluje doprovod na rytmické nástroje <ul style="list-style-type: none"> ✓ rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem ✓ reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie ➤ taktuje na 2 doby ➤ vyjadřuje hudební náladu ➤ provádí jednoduché taneční hry ➤ rozliší rytmus valčíku a polky ➤ předvede polkové a valčíkové kroky (chůze dvoudobá, třídobá) 	<ul style="list-style-type: none"> • instrumentální činnosti • hudebně – pohybové činnosti 	
<p>➤ výstupy z RVP ➤ výstupy školy</p>		

4. ročník

Tématický okruh: Vokální, instrumentální, poslechové a hudebně pohybové činnosti		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata (PT) Mezipředmětové vztahy (MV) Evaluační nástroje (E)
<p>Žák:</p>		

<ul style="list-style-type: none"> ➤ upevňuje pěvecké dovednosti získané v předešlých ročnících, rozšiřuje svůj hlasový rozsah, dbá na správné dýchání ➤ zazpívá durovou stupnici ➤ rozliší 1 tón, souzvuk, akord ➤ rozliší hudební styly a žánry – hudba taneční, pochod, ukolébavka ➤ vyjmenuje opery B. Smetany a nejdůležitější údaje o B. Smetanovi ➤ vyjmenuje názvy symfonických básní cyklu Má vlast ➤ vyjmenuje některá díla A. Dvořáka a L. Janáčka ➤ pozná opakující se schéma v poslouchané hudbě ➤ slovně vyjádří svůj názor na hudbu (jaká je to hudba a proč je taková) ➤ vyjmenuje a pozná v notovém záznamu názvy not stupnice C DUR ➤ umí napsat houslový klíč ➤ rozliší a napíše délky not ➤ pozná dynamická znaménka <i>p</i>, <i>mf</i>, <i>f</i> a v písních je používá ➤ rytmizuje říkadla ➤ rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, klávesové, bicí ➤ doprovodí písně na rytmických nástrojích ➤ pohybově vyjádří hudbu, vytváří pohybové improvizace ➤ taktuje na dvě a tři doby ➤ předvede valčíkový krok 	<ul style="list-style-type: none"> • vokální činnosti • poslechové činnosti • hudební nauka • instrumentální činnosti • hudebně – pohybové činnosti 	<p>PT: <u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj – kreativita, rozvoj schopnosti poznávání</p> <p>MV: <u>Tělesná výchova</u> Taneční kroky <u>Výtvarná výchova</u> Ilustrace písní</p> <p>E: <u>Pozorování žáka</u> – při zpěvu ve skupině, samostatně, při poslechových, instrumentálních a pohybových činnostech <u>Autoevaluace</u> – sebehodnocení vlastní činnosti – co se podařilo, v čm se zlepšit</p>
<p>➤ výstupy z RVP ➤ výstupy školy</p>		

5. ročník

Tématický okruh: Vokální, instrumentální, poslechové a hudebně pohybové činnosti		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata (PT) Mezipředmětové vztahy (MV) Evaluační nástroje (E)
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti ➤ ve skupině zazpívá kánon a dvojhlas ➤ zazpívá stupnici durovou i mollovou ➤ zpívá v durové i mollové tónině ➤ zazpívá státní hymnu a řekne její autory ➤ při poslechu pozná vybrané smyčcové a dechové nástroje: housle, violoncello, kontrabas, trubka, pozoun, lesní roh ➤ vyjmenuje některé nástroje symfonického orchestru ➤ pozná varhanní hudbu ➤ pozná vánoční hudbu a vánoční koledy ✓ rozpozná hudební formu jednoduché 	<ul style="list-style-type: none"> • vokální činnosti • poslechové činnosti 	<p>PT: <u>Osobnostní a sociální výchova</u> - osobnostní rozvoj – kooperace, navázání na myšlenku, rozvoj schopnosti poznávání, paměti a soustředění</p> <p>MV: <u>Tělesná výchova</u> Taneční kroky <u>Výtvarná výchova</u> Ilustrace k písním</p> <p>E: <u>Pozorování žáka</u> – při zpěvu, poslechových, instrumentálních a pohybových činnostech <u>Autoevaluace</u> – sebehodnocení – co</p>

<p>písně či skladby</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ hovoří o poslouchané hudbě (rozlíší durovou a mollovou tóninu, rytmické a dynamické změny v hudebním proudu) ➤ v notovém zápisu přečte noty v rozsahu c1 – g2 v houslovém klíči ➤ rozpozná basový klíč ➤ provede rozbor zapsané písně – druh písně, notový zápis, takt, melodie ➤ vysvětlí pojmy repetice, zesílení, zeslabení <ul style="list-style-type: none"> ✓ vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace ➤ dodržuje akcent těžké doby v rytmickém doprovodu ➤ taktuje na 2, 3 a 4 doby ➤ provádí jednoduché taneční hry se zpěvem a pohybovou improvizací s využitím tanečních kroků ➤ pohybově vyjadřuje náladu 	<ul style="list-style-type: none"> • hudební nauka • délky not • názvy not • instrumentální činnosti • hudebně – pohybové činnosti 	<p>se podařilo, v čem je třeba se zlepšit</p>
<p>➤ výstupy z RVP ➤ výstupy školy</p>		